

حق زن بر مرد در کلام معصومین(ع)

جاء رجل الي الحسن عليه السلام يستشيره في تزويج ابنته، فقال:
زوجها من رجل تقِيّ فانه ان احبّها اكرمها و ان ابغضها لم يظلمها.
مردی خدمت حضرت امام حسن عليه السلام رسید تا درباره تزویج
دخترش مشورت کند، حضرت فرمود: به مرد باتقوا او را شوهر بده زیرا اگر
او را دوست بدارد، احسان و اکرامش می‌کند و اگر دوستش نداشته
باشد، به او ظلم نخواهد کرد.

(مکارم الاخلاق، ص ۲۲۲)

مسأله: مرد حق ندارد زن خود را به خدمت خانه مجبور کند.

(رساله عملیّه، احکام عقد دائم)

حقّ زن بر مرد

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه وآله فرمود:

حقّ المرأة علي زوجها ان يسدّ جوعتها، و يستر عورتها، و لا يقبح لها
وجهاً. ١

حقّ زن بر شوهر اين است كه او را گرسنه نگذارد، و بدنش را بپوشاند، و
هيچگاه با او بد رفتاري نكند.

اظهار محبّت نسبت به همسر

پيامبر مكرم اسلام صلّي الله عليه وآله فرمود:

قول الرجل للمرأة انّي احبّك لا يذهب من قلبها ابداً. ٢

شوهري كه به همسرش بگويد دوستت دارم، اين سخن هميشه در دل
زن خواهد ماند.

يك دستور اخلاقي در روز جمعه

حضرت علي عليه السلام فرمود:

اطرفوا اهل بيوتكم في كلّ جمعة بشيء من الفاكهة كي يفرحوا بالجمعة. ٣
براي اهل و عيال خود در هر روز جمعه مقداري ميوه تازه بپريد تا از روز
جمعه خشنود شوند.

سفارش نسبت به خانواده

پيامبر بزرگوار اسلام صلّي الله عليه وآله مي فرمايد:

خيركم خيركم لا هله، و انا خيركم لا هلي. ٤

برترین شما کسی است که نسبت به اهل خود نیکوتر باشد، و من از همه شما نسبت به اهل خودم بهترم.

مرد جهنمی

پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه وآله فرمود:

من اضرّ بامرأة تفتدي نفسها لم يرض الله له بعقوبة دون النار. ه
هر مردی که همسرش را آزار دهد تا مهرش را ببخشد و جانش را آزاد کند، خداوند به کمتر از جهنم برای او راضی نخواهد شد.

غیرت بیجا

علی علیه السلام فرمود:

أياك و التّغایر في غير موضع الغيرة فانّ ذلك يدعو الصّحیة منهنّ الي السّقم. ۷

پرهیزد از غیرت بیجا (سخت‌گیرهای نامعقول و احیاناً متهم کردن همسر)، زیرا این کار زن پاکدامن را به آلودگی گرایش می‌دهد.

همسر خود را نزنید

نبی مکرم اسلام صلی الله علیه وآله می‌فرماید:

من ضرب امرأة بغير حقّ فانا خصمه يوم القيامة. لا تضربوا نساءكم، فمن ضربها بغير حقّ فقد عصي الله ورسوله. ۷

هر کس عیال خود را بدون هیچ حقّی بزند من در روز قیامت دشمن اویم. زنید زنهای خود را، که هر کس بی‌حقّ آنها را بزند از فرمان خدا و رسول سرپیچی کرده است.

عذاب دست دادن نامحرم

امام صادق علیه‌السلام فرمود:

من صافح امرأة تحرم عليه فقد باء بسخط من الله عزّ و جلّ. ۸

هر که با زن نامحرم دست دهد خشم خدای عزّ و جلّ را برای خود فراهم آورده است.

مرد صبور

پیامبر گرامی اسلام صلّی‌الله‌علیه‌وآله‌فرمود:

من صبر علي خلق امرأة سيئة الخلق و احتسب في ذلك الاجر اعطاه الله ثواب الشاکرين. ۹

هر مردی که اخلاق بد همسر خود را به خاطر پاداش آن تحمل کند، خداوند پاداش شاگردان را بدو عطا کند.

نيكي به خانواده عمر را زياد مي‌کند

امام صادق عليه السلام فرمود:

من حسن برّه باهله زادالله في عمره. ۱۰

هر کس به خانواده خود نيكي کند خداوند عمر او را زياد مي‌کند.

بهترين مردان

فاطمه زهرا سلام الله عليها فرمود:

خيار کم اليکم منا کبة و اکرمهم لنسائهم. ۱۱

بهترين افراد شما نرم خوترين شمايند، و آنها کساني هستند که بيشتري

به زنانشان احترام مي‌گذارند.

زنان، صاحبان بيشتري خوبي

امام صادق عليه السلام فرمود:

اکثرا الخیر في النساء. ۱۲

بيشتري خیر در زنان است.

مردي که در حق خانواده خود کوتاهي کند

رسول اکرم صلي الله عليه وآله فرمود:

ملعون ملعون من ضيع من يعول. ۱۳

ملعون است، ملعون است کسی که درباره افراد تحت نظر خود کوتاهی کند.

مرد نباید بر خانواده خود سخت بگیرد

امام رضا علیه السلام فرمود:

يَنْبَغِي لِلرَّجَالِ أَنْ يُوَسَّعَ عَلَي عِيَالِهِ لئَلَّا يَتَمَنَّوْا

موتة. ۱۴

سزاوار است برای مرد که بر زن و فرزند خود توسعه دهد (سخت نگیرد) تا مرگ او را از خدا نخواهند.

حدیث دیگر

رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَيِّ فَرَمَايِد:

لَيْسَ مَنَّا مَنْ وَسَّعَ عَلَيْهِ ثُمَّ قَتَرَ عَلَي عِيَالِهِ. ۱۵

کسی که خداوند به او وسعت زندگی داده ولی او به خانواده خویش سخت می‌گیرد با ما بستگی روحانی و معنوی ندارد.

سه خصلتی که مرد در خانه به آنها نیاز دارد

امام صادق علیه السلام فرمود:

انّ المرء يحتاج في منزله و عياله الي ثلاث خلال يتكلفها و ان لم يكن في طبعه ذلك: معاشرة جميلة، وسعة بتقدير، و غيره بتحصن. ١٦
هر مردی در منزل خود نسبت به عیال و خانواده‌اش به سه خصلت احتیاج دارد: معاشرت خوب، وسعت در زندگی، و غیرت بر حفاظت آنها.

سلام دادن به اهل خانه

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وآله فرمود:

سَلِّمْ عَلِي اهل بيتک يكثر خير بيتک. ١٧

بر اهل خانه‌ات سلام بگو تا برکت و خیر خانه‌ات زیاد گردد.

مردی که لقمه در دهان همسرش بگذارد

پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله فرموده است:

و انّ الرّجل لیوجر فی رفع اللقمة الي فم امرأته. ١٨

مرد اگر لقمه به دهان همسر خویش گذارد برای او ثواب دارد.

ثواب خدمت به همسر

رسول خدا صلی الله علیه وآله به علی علیه السلام فرمود:

خدمة العیال كفارة للكبائر و تطفي غضب الرّبّ و مهوّر حور العین و تزيد

في الحسنات و الدرّجات. ١٩

خدمتگزار همسر بودن گناهان بزرگ را می‌پوشاند و غضب خدا را خاموش می‌کند و مهریه حورالعین است و بر حسنات و نیکی می‌افزاید و درجات را بالا می‌برد.

زن را به خاطر زیبایی و مال نگیرید

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وآله می‌فرماید:

لا تنكح المرأة لجمالها فلعل جما لها يرديها و لا لما لها فلعل ما لها يطغيها و انكح المرأة لدينها. ۲۰

زن را برای زیباییش به همسری مگیرید، زیرا ممکن است جمال و زیبایی زن باعث پستی و سقوط اخلاقیش شود. همچنین به انگیزه مالش با او ازدواج نکنید، زیرا مال می‌تواند مایه طغیان او گردد، بلکه به سرمایه دینش متوجه باشید و با زن با ایمان ازدواج کنید.

پانوشتها:

۱- بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۴.

۲- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۰.

۳- بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۷۳.

۴- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۲.

۵- همان مأخذ، ص ۶

۶- همان مأخذ، ص ۱۷۵.

- ۷- ارشاد القلوب، ص ۲۹۱.
  - ۸- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۴۲
  - ۹- همان مأخذ، ص ۱۲۴.
  - ۱۰- وسال الشیعه، ج ۱، ص ۳۹.
  - ۱۱- فاطمه الزهراء، ص ۲۶۷.
  - ۱۲- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱.
  - ۱۳- همان مأخذ، ص ۱۲۲.
  - ۱۴- جامع السعادات، ص ۷۰۶.
  - ۱۵- مستدرک، ج ۲، ص ۶۴۳.
  - ۱۶- بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۲۳۶.
  - ۱۷- اثنا عشریّه، باب اول، فصل چهارم.
  - ۱۸- جامع السعادات، ج ۲، ص ۱۳۹.
  - ۱۹- همان مأخذ، ج ۲، ص ۱۴۳.
  - ۲۰- محجة البضاء، ج ۳۷، ص ۸۵.
- منبع: کتاب حقوق متقابل زن و شوهر - نویسنده: حاج یدالله بهتاش

TeByAn.net
www.tebyan.net